

okmánybélyeg-
en költséggel:
bb f. é. már
ig a zágrábi
endők.

előt menyi-
u vagy állami
n ovadéka a
táránál letenni
ánlattevő irás-
ni.

fontartja ma-
között, tekin-
zhat.

ered minden
6 visszi. Az
10. §-ban
s az illetéki
rtozók szállító
mával minden
ányi bélyeg
járó bélyeg-
g külön az
járó illeték
megfelelő

lattanó által
üldendők be.
13-an.
zetőség.

rövel köz-
literenként

végzett az-
os közön-
ztási adó-
val együtt
stendő.

József,
er.

féle

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

,,

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX évfolyam 67. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 »
Negyedévre — — — — 6 »
Egy hóra — — — — 2 »
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, március 22

Délvidéki fiuk Bécsben.

Nagybecskerek, március 22.

(B. L.) Némely papák még mindig abban a nézetben vannak, hogy jobb az ő kedves fiaiknak oda fent a császárvárosban, mint akár Budapestén, akár a kincses Kolozs várott. Igaz ugyan, hogy ezek a tisztelt apák nem egyszer a magyar állam kenyerét eszik, de azért nyíltan kimondják, hogy a fiu Bécsben többet tanul.

Hat ez igaz lehet. A kérdés csak az: hogy mit tanul. Itt a példa. Egyebek közt megtanulják azt is, hogyan kell a saját hazájukat, nyelvünket, szokásunkat kigynolni.

A közelmúltban néhány délvidéki ifju, — megkönnyebbülten sóhajtunk fel, hogy nem torontáliak — ki a bécsi egyetemen szívja magába a tudományt, beküldött a mi vidékünkre egy német nyelvű felhívást, melyben a következő csodabogarak olvashatók:

Német néptársak!

Der Jugend Muth
Der Alten Rath
Erzielte vereint
Die beste That.

A viszonyok nyomásának engedve, mi német egyetemi hallgatók a magyar korona országából (sic) beláttuk, mily sürgősen szükséges oly egyesület alapítani, a mely föladatul tűzi, hogy az erdélyi szászokkal szövetkezve, fölkeltsük és újra fölgyujtsuk merev német apáink bátorságát a szent harcban német tulajdonságunk és anyanyelvünk föntartására; hogy az ingadozókat megerősítsük s a kik hivek maradtak, az elnemzetietlenítés gyanujától megszabadítsuk.

Minden igaz német földink és egyáltalán mindenki, a ki még ifju s egyszerűs mind friss, fiatal német érzelmű sajtonkat érdeklél nézi, be fogja látni, mily keservesen szükséges, hogy végre valahára anyanyelvünkért komolyan helyt álljunk s hogy tanuló ifjuságunk számára külön otthont teremtsünk, hol németül gondolkozzék, németül érezzon és németül viselkedjék.

Ti németek, el ne feledjétek test-

vériteket, a kik messze tőletek a német-ségért a harcot kiállják! Es ti földieink, ne inogjatok, legyetek erősek és egyetértők!

Und was vereinzelt kämpfend,
Nichts hohes noch voll-racht,
Das wird zusammenhaltend,
Bewältigende Macht.

(Mi egyenkint küzdve, nagyra kép-telen, az összetartva, győztes hatalom.)

A t. olvasó talán kíváncsi meg tudni, hogy ez a két merész ifju tulajdonképen mit akar. Nos ezt is meg tudjuk a felhíváshoz mellékelte alapszabályokból. Ime néhány példa:

1. §. A német kultura ismeretét, a melyet hazájukban elégtelenül nyújtottak, kiszélesíteni és szülőföldjükön is terjeszteni.

2. §. Német iskoláknak alapítása és támogatása a magyar korona országában.

3. §. Tagjai lehetnek havi egy korona befizetéssel a bécsi főiskolákon bejegyzett összes német tanulók a magyar korona országából.

4. §. Jóttevője az egyesületnek minden német, a ki száz koronát ajándékoz.

5. §. Alapítója minden német, ki az egyesületnek negyven koronát ajándékoz.

6. §. Pártolja minden német, a ki az egyesületnek hat korona évi segítséget juttat.

30. §. Csak áriai származásu németek lehetnek az egyesület tagjai. (Ugyan kérem, csak nem gondolják, hogy akadjon olyan buta zsidó, ki az ilyen hóbortokért pénzt ad.)

Es miután most már ismerik a német diákok propagandáját, hát nyíltan bevallhatjuk, hogy mi ezektől az uraktól nem félünk. Fiatalság, bolondság. Talán egyszer kétszer összekerültek Wolffal, meg Schönererrel, vagy ha nem is a nagy vezérekkel, talán olyannal, ki valamikor egy urral beszélt, aki szónokolni hallotta volna Schönerert, ha Zwettl ura aznap nem lett volna berugva. Ezekről pedig megtudták, amit ide haza sohasem tapasztaltak hogy a magyar elnyomja a németet. Ez ellen tenni kell valamit. Nosza leültek és megirták a fentidézett programot.

De el fognak mulni az egyetemi évek. A fiatal urak (én a legjobbat tételezem fel)

megkapják diplomájukat és hazakerülnek szülővárosukba, mert régi dolog, hogy itt jobban boldogulnak. Ott aztán egy-egy jó állás kínálkozik s a volt nemzetiségi agitátorok egyszerre csak kintinő hazafiakká lesznek, kik mosolyogva beszélnek az ifjokori botlásokról. Megválasztják a hiesiges Kindet városi mérnöknek, orvosnak, villam-mű vezetőnek vagy egyéb valaminek s a volt agitátor egy percig sem fog habozni elfogadni a zsiros fizetést olyanoktól, a kik jó hazafiak, sőt még esetleg nem is áriaiak. Azért ismétlem: ne vegyüik nagyon komolyan ezt az agitációt, mert a fiatal urak ma még maguk sem tudják milyen bolondot csináltak. Legfeljebb a papák megirhatnak reményteljes csemetéiknek, hogy jó lesz csöndesebben viselkedni, mert megtudják idehaza az ő fészkelődésüket és majd nem választják meg őket sem orvosoknak, sem mérnököknek. Ez talán hatni fog.

És még egyet. A Ripp-Ripp korcs-márosa mondja: hogy aki sokat politizál, az sokat iszik. Már pedig nagyon drága most a sör Bécsben. Tehát még több pénzbe kerülnek ezek a gyerekek.

Inkább az apákat, mint a fiukat sajnáljuk. De komolyan nem vehetjük őket. Sem az apákat, sem a fiukat.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 8-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

Május 14. Tavasz közgyűlés.

— Az új pénzügyigazgató. A király Budapestén, folyó év február hó 23-ik napján kelt legfelső elhatározásával Tóth István kir. tanácsost nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóvá kinevezte. Az új pénzügyigazgató a mai napon vette át hivatalának vezetését.

— Hymen. Dr. Székely Mihály temesvári ügyvéd f. é. április hó 1-én tartja esküvőjét Nagy-Becskekereken Schnitzler Lipót leányával, Gizella kisasszonnyal.

A „TORONTÁI“ tárcája.

Szeretnék szeretni.

Szeretnék szeretni . . . Csak egyetlen egyszer Tudni boldogságát vergődő szívemnek,
Vágyódó szívemnek,
Elni menyországát viszonsszerellemnek,
S lángon lohadtával többé nem is lenni —
Csak tudnék szeretni, tudnának szeretni!
Szeretnék szeretni percnyi szerelemmel,
Szivemből fakadva, lelkemből szakítva,
Minden gondolatlalt,
Oh mily édes volna a szerelmünk titka,
Nem sejtene, tudna soha róla senki —
Csak tudnék szeretni, tudnának szeretni!
Szeretnék szeretni, bár szakadó szívvel,
Holdvilágos éjjen álmodni terólad,
Nevedet kiáltni,
És magamba szívni gyönyörét e szónak,
Az ablakod alján napokig szenvedni —
Csak tudnék szeretni, tudnának szeretni!

Szeretnék szeretni gyötrő szenvedélylyel.
Hatálhozó kinjárt örök kárhözatnak
Szenvedni miattad.
Hol a fájdalomra gyógyírt sohsem adnak
S az örök halálnál nincsen egyéb semmi —
Csak tudnék szeretni, tudnának szeretni!

Vihar Béla.

Bűnösök.

Az emberi akarat törvényeit, a szerelmi élet és akarat törvények tulkapásait a bűnügyi statisztika világitja meg legjobban, melynek fő-része a moral statisztika.

A bűnös egyén erkölcsi megítélése végett a bűnös akarat megnyilatkozását kell tanulmányozni. Figyelembe kell venni, vajjon ezen akaratot nem olyan ok irányozza e, amelyből a bűnösség mellett sem lehet kétségbe vonni a bűnösnek részvétre érdemes voltát, alapter-mészetének romlatlanságát.

Felületes vizsgálatra azt hinnők, hogy a két nem közül a nő inkább van kitéve az erkölcsi ingadozásnak, inkább követi el a bűnt, mint a férfi. Mivel közönségesen megszoktuk a nőt gyarlónak, ingadozónak és gyöngének el-nevezni.

Pedig behatóbb tanulmányozás után azt tapasztaljuk, hogy a bűneseteknél a nők sokkal kisebb arányban szerepelnek mint a férfiak.

Érdekes, hogy legkevesebb bűnös nő van a római katolikus, az ágostai ev. és a zsidók között, foglalkozásra legtöbb van a napszámos és cseléd nők között. Ezután következnek a föld-mivesek. Legkevesebb bűnös asszonyt találunk a tisztviselői osztálynál, az iparos, kereskedői és értelmiségi osztályhoz tartozók egyenlő arány-ban szerepelnek.

Sajátságos, hogy legtöbb nő a vagyon elleni büntettekben szerepel és legkevesebb a becsület, vallás, közérkölciség elleni delictumoknál.

Mi e tárgygyal behatóan nem foglalkoztam, magam is mást hittem, de a rideg statisztika az ellenkezőkről győzött meg.

Ha már mostan az elítéltek számát vesszük, azt tapasztaljuk, hogy pl. 28500 férfire 5112 nő esik s hogy 46 ezer fogoly férfivel szemben alig van 3 ezer nő.

A ki az élet ezer szintű kaleidoskopját figyelemmel kíséri, könnyen megtalálja az okot, hogy miért van sokkal kevesebb bűnös asszony, mint férfi.

A férfi — még a legbecsületesebb is — sokkal inkább hajlik a rosszra, mint a nő. Mert ami a férfinél csak könnyelműség, az a nőnél már bűn. Ha egy különben kitágaltan gavallér például megcsalja a feleségét, szeretőt tart, mulat, iszik és kártyázik, az bizonyosan nem lesz kinezve a társaságból, míg ha egy leány szerel-mét többeknek kínálja, már el van veszve, erkölcselen romlott személy, akiről minden rosszat fölteszünk, amint hogy minden rosszat csakis az ilyen romlott nők követnek el, mivel az erkölcselenség a nőnél a bűnösség mesgyéje is.

Hála az égnek! Nem sok nő lép erre a lejtőre. S amelyik rá lép, annak többnyire olyan oka van arra, amely akaratán kívül fekszik és őt öntudatlanul sodorja a veszedelembé.

Egy gonosz mostoha, a nyomasztó szegény-

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A bizonyítványok és főkönyvi kivonatok után szedendő díjjáról szóló városi szabályrendeletet Torontál vármegye törvényhatósága jóváhagyta. Ebből a város mintegy 1000 korona jövedelmet vár a szegények részben való eltartására és felszolgáltatására fordítja. Ez által is csökkenni fog a közvetlen adófizetés s természetesen segítve lesz a polgárokon a mai körülmények között, a mikor ugyanis olyan nagy a községi adó.

— **Uj román tolmács.** Az aradi kir. törvényszék elnöke Rétyi Gazda János nagyikindai lakost a borosjenői kir. járásbíróhoz hites román tolmácsnak nevezte ki.

— **Ősz az erdőn.** Németh Lajos festőművész: „Ősz az erdőn” című festményének a kisorsolását, miként arról már lapunkban is említett tettünk, múlt 1899. évi december hó 31-én tartották meg dr. Dellimanics Lajosné felügyelete alatt, a pénzügyigazgatóság és a rendőrkapitányság képviselőinek jelenlétében. A nyertes a 120-as szám lett. Azonban a beérkezett aláriási ívek átvizsgálása után kintunt, hogy az az iv, melyen 110—120 ig voltak a számok jegyezve, a sorsolást rendező Németh Lajos festőművész kezei között maradt és hogy a 120-as szám nem volt megtéve. Németh Lajos azonban a képhez fűződő tulajdonjogáról lemondván, elhatározta, hogy április hó 8-án (virágvasárnapon) d. e. 11 órakor új sorsolás fog rendeztetni a vármegyeház alispáni kistermében, mely sorsolás megejtéséhez az összes érdekeltek ez uton is meghivatnak.

— **Krassó Szörény vármegye közgyűlése.** Lugosról írják, hogy Krassó Szörény vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap Fialka Károly alispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyben elhatározták, hogy a kormánytól kapott dotációmelésből a tisztviselők fizetését 200, illetve 100 koronával megjavítják; kivételt képeznek: az első aljegyző, a ki 400 k. és a szolgabírók, a kik 300 k. fizetésfelelőben részesülnek. A szolgák bérét 80—80 koronával emelik. Az alispán megbízott, hogy a tisztviselői fizetések végleges rendezése iránt előterjesztést tegyen. — Az új bünvádi perrendtartás elviseletlen terheket ró a közigazgatásra; ez okból a megye közönsége megkéri a kormányt, hogy nyomozások eszközésére külön-külön közegeket alkalmaztasson vagy pedig megfelelő pénzt bocsásson a vármegye rendelkezésére, hogy módjában legyen új tisztviselőket alkalmazni.

— **Szól.** Ibolyafakasztó szép tavasz ugy köszönt ránk, hogy vissza akarja varázsolni még a telet. A bőjti szelekből legalább is elég lenne már, nem ártana egy kis melegebb idő sem, mert mit ér, ha süt is a nap, de nics ereje. Bágyadt pislogása ér le csak hozzánk s megtörik az orkászserű szél tombolásán. — Hasonló viharosidőjárásjelentenek lapunknak Torontál vármegye déli részéből. Óriási szél tombol mindeufelé, itt-ott károkat is okozva. Verseről írják, hogy ott szombat óta valóságos istenitélet az idő, a mely valósággal életveszélyessé teszi a közlekedést.

ség, ami egy szegény elhagyott leányra leskelődik, s ha prédájául ejti, tönkre is teszi őt.

A férfi jobban ki van téve az élet küzdelmeinek mint a nő. A férfi önállóságra független ségre, szabad tevékenységre van hivatva. Ezek pedig mind olyan tényezők, amelyek lépten nyomon kínálkozó alkalmat nyújtanak a gyöngye jellemnek, hogy a büntető törvényvel vitus táncot járjon.

De a nőben több az idealizmus is, mint a férfiben. Az idealizmus pedig a leggyakrabban megvéd a rossztól s megóv a büntőtől.

Azért tehát oda kell törekedni a társadalmi s más vezető faktoroknak, hogy ezt az idealizmust ápolják s gyarapítsák a női szívből.

Ez okból hibáztatom én a nőemancipáció utáni törekvést is. Ugyan nem tag teret nyitunk e a rosszra annak a fiatal leánynak, a ki például az orvosi egyetemre küldünk? Nem ellenkezik e homlokegyenest a nő gyöngéd lelkével ez a prózái — bár hivatásában kétségtelenül magasatos — durván realis pálya? A nőesség megőljje az existenciát. Már pedig nőesség nélkül nincs nő!

A nő igazi hivatása férjhez menni s mint feleségnek, mint anyának teljesíteni a fenséges missiót, amit az emberiség tőle megkövetel. Ugyan, ugyan nagy jó uraim! Ne törekedjünk doktorokká nevelni a hazánkat (hiszen a doktorok is alig élhetnek meg), hanem inkább szeresszünk nekik egy derék férjet! Ne alapítsunk

— **Kazánvizsga.** A nagybecskereki gőzgép kezelők és kazánfűtők vizsgáló bizottsága folyó évi április hó 2-án délelőtt 11 órakor, a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatalnál kérésítő vizsgálatot tart. A vizsgálatra jelentkezni lehet a kintzött napon délelőtt 9 óráig a fent nevezett hivatalnál.

— **A korcsmahős.** Szerb Aradácon dudaszó mellett mulattak a falu legényei f. évi január 7-én Grósz Ignác korcsmajában. A dudásnak sorba parancsolt mindenik, hogy milyen nótát fújjon. Egy nóta fölött Matein Milán összeveszett Gyorgyevits Rádával, amiből dülakodás lett, ennek a vége pedig, hogy Matein egy késsel megszurkálta Gyorgyevitset. Büneért számot adandó, tegnapi volt beidézve a nagybecskereki kir. törvényszékhez, de berugott állapotban volt, miért is dr. Duka László, a tárgyalást vezető bíró hüvörsre tétette s midőn kijőzanodott, délután újra előállította, amidőn súlyos testi sértés vétségeért öt hónapi fogházra ítélték. Felebbeztek.

— **Patkányfogás bajjal jár.** Nagyon sok patkány volt Zvara János tótaradáci lakos istállójában. Legalkalmasabbnak látszott kipusztításukra az a mód, hogy egyenkint agyonveri őket a gazda. E végből valamelyik este lámpavilágnál vadászatot rendezett a jászol alatt, de egy nagy mérges patkány a lámpának ugrott, ami feldől, az égő petroleum meggyújtotta a szénát, szalmát, mitől aztán az egész istálló porig égett. Így aztán a patkányok kipusztultak.

— **Pórus járt korcsmáros.** Aracson Blazsity János korcsmajában Milosev Mihály egyik társával összeszólkkozott, amiből parázs dülakodás támadt köztük, a bicskák is megvillantak, mikor a korcsmáros közibük lépett, hogy szétválassza őket. Erre a két legény, mintha csak véd és dacszöveget kötöttek volna, egyesült erővel a korcsmáros ellen fordult és őt bicskázta meg. Az ügy a törökbecsei járásbíróhoz elibe került.

— **Gyertek verekedni!** Ezzel a kiáltással szaladt a napokban Farkasd község utcáján Inity Velimir egy csoportban áldogáló cimboráihoz, akik ugy látszik eleget tettek a felhívásnak, mert botokra kaptak és szaladtak a korcsmába, ahol már javában folyt a dülakodás. Az új segédesapatok megérkezése csakhamar eldöntötte a csata sorsát, miközben Jokovity Emilnak a szemét ütötték ki, Arsenov Jánosnak pedig kezét törték el, s még vagy hatan szenvedtek koponyájuk mivoltában kisebb nagyobb folytonossági hiányokat. A Torontál Szigetéről elhívott doktornak akadt aztán egész napra dolga, mikor már bekötözte a sebesülteket, hozzáfogott a látetelek megírásához, amelyek most a csendőrség által elkobozott csata-botokkal együtt a perlaszi járásbírósnál felküsznek bünjelekként, ahol a verekedőket följelentették.

— **Utonállás.** Az elmúlt szombaton Csergaton Antalné, szül. Lucz Mária párdányi lakosnő egyedül haladt az országuton. A heretelendyfaival szőlők irányában egy nagy alak topant eleje, egy furkós bottal hadonászva előtte és pénzt követelt. Miután teljesen kifosztotta pénzből, erköletelen merényletet követelt el rajta. A csendőrség a tettest Szavity Emil pancsovai illetőségű csavargó személyében kinyomozta, le tartóztatta és átadta a pancsovai kir. ügyészségnek.

leánygimnáziumokat, hanem inkább kiházasító egyleteket, a melyek a jóra való szegény leányoknak kellő hozományt biztosítanak. Akkor kevesebb lesz a nőproletár, kevesebb lesz az erkölcs-telen nő s kevesebb lesz a bünös nő!

Ne feledjük el, hogy a cselédféléből vete-medik a legtöbb bünre, de miért? Mert a szegény cselédeány van leginkább kitéve a csábításnak, a bukásnak! A bukott nő pedig közel esik a tolvajhoz, csaloához s más egyéb bünöshöz.

Ne feledjük el, hogy a társadalmat, az államot, a világot nem a gögös férfi uralma tartja fenn, hanem a családi élet szentélye. Az a szentély, ahol a szeretet az oltár, a vallás a templom és az erény a mindenható ur!

Ne feledjük el, hogy a családnak szilárd alapja a nő erényen nyugszik.

A női erényt kell ápolni, oltalmazni, védelmezni, mert ennélkül nincs család, nincs szeretet s mert ennek elenyészésével meginogna a társadalom, az állam, a világ!

S a nő, a ki oly fogékony a jóra, ha jól vezetik, bizonyára hálás is tud lenni annak, a ki őt igazi hivatásának tisztá oltárához vezeti.

Ezt kell szem előtt tartanunk s akkor még kevesebb lesz a bünös nők száma. S a mig a nő minoritásban van a nem bünösök között, addig erős az emberiség!

Gál Lajos.

— **Kivándorlás Amerikába.** Temesvármegyéből ma harminchat német család vándorolt ki Amerikába. Megható jelenet játszódott le a józsefvárosi pályaudvarnál, a mikor egy megöszült német gazda sirva fakadt, hogy nem akarja elhagyni hazáját. A jobb sorsot keresők nemsokára mind siratni fogják hazájukat, melynek most oly könnyen búcsút mondtak.

— **A tátott száju vasuti ör.** Itt történt valahol, nem mondjuk meg hol, se nem igen közel, se nem igen messze.

A vasuti bakter, szegény megbetegedett. Beirt a városba, hogy jöjjön ki hozzá az orvos, mert már alig áll a lábán.

A doktor épen hűsölt a Lloydban, nagyon sajnálta az őrt, de még jobban sajnálta magát ebben a vad szélben kihajtanóznai ahhoz a bakterházhoz.

Mert annál a szerencsétlen bakterháznál nem volt állomás, tresinen kellett volna tehát oda mennie, ami nem a legélvezetesebb mulatság ilyen időben.

Gondolt egy nagyot, egy zseniálisat.

Megízente a bakternek, hogy nem mehet ki tresinen, hanem vagy a déli, vagy a délutáni vonattal arra utazik s minthogy a vonat nem áll meg, tehát nyujtsa ki a nyelvét, majd menetközben megvizsgálja s a legelső állomásról visszajövet megírja a receptet, beküldhet estére érte!

Jól van, megy a déli vonat.

A bakter már messziről nyujtja a vonat elé a nyelvét s lengeti a piros zászlócskáját.

A vonatvezető szinte két piros zászlót lát.

Beér a vonat, az ör ahogy csak bírja, tájtja a száját és nyujtja ki a nyelvét.

A mozdonyvezető dühösen int neki, kikéri magának az ilyen nyelvöltögetést. Figyelmezteti a fűtőt rá, az is megbóránczik.

A főkalauz, a kalauzok, a fékezők valamennyien megállnak munkájokban, ilyen szemtelenséget egy őről még nem tapasztaltak.

Az utasok kinéznek, mind őt nézik, a bakter még jobban öltögeti a nyelvét, nehogy elvétsa a doktor.

Az utasok kikérik maguknak az ily csufolkodást, a szolgálati kupéban alszik egy főfelügyelő, azt felköltik, hogy mit csinál ez az ör.

A főfelügyelő dühösen kel fel álmából, kinéz, az ör feléje is költi a nyelvét.

A legközelebbi állomásról sürgönyöznek a központhoz s vizsgálatot kérnek.

Szegény ör nem tudja, vajjon a doktor közte volt e a bámulóknak, vagy mind doktor volt az, hogy ugy nézte őt?

No mindegy, még a délutáni vonathoz is megmutatja a nyelvét.

Jön a délutáni vonat, jön vele a vizsgáló tisztviselő; az ör már messziről nyujtja a nyelvét s lengeti a vörös zászlót.

A jelenet ugyanaz, mint délben. A vizsgáló éppen eleget látott, dühösen teszi meg visszamenet a jelentést.

Este beküld az ör az állomásra a receptért. Elküldik neki az irást, hogy csuf magavi seleteért 6 frt 40 krra van büntetve.

Az ör csodálkozik és elkeseredik. Nem érti a dolgot.

Ilyenek történnék ebben a szélben a világban.

— **Bőrbutor tartósságánál fogva** mindig nagyobb kedveltségnek örvend a nagy közönség körében és örömmel tapasztaljuk, hogy ezen ipar bizonyos idő óta hazánkban is felvirágozásnak indult. Gmehling Hermann gyára (Budapest, VII. Damjanich-utca 6.) préselt és kézzelfaragott bőrszékéket, fauteuileket, kályha ellenzőket, mappákat, papirkosarakat stb. különböző alakokban izléses és szolid kivitelben készít. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld ezen megbízható cég, melynek ő Felsége nem rég a cs. és kir. udvari szállító címet adta.

— **Cigány is szereti a csirkét.** Két kocsi-alja cigány haladt a napokban Réva-Ujfalu tájé-kán az országuton, tele volt borzas purdékkal. A csendőrorjárat találkozott velük, belenézett a sötét ekhók alá és ott egy valóságos muzeumot talált eleven csirkékből. Vallatára fogatmag a dádé, kijelentette, hogy korántsem lopták azokat, hanem a csirkék jöttek hozzájuk a faluból. Ugyanis kenyérmorzásukat szórták a szerte kapargáló tyukok elé, amelyek ily módon egyre bátrabbak lettek, s midőn már közel voltak a cigány tanyához, a sok purde egyenkint elfogta

őket és a kocsikban beraktározta. Ilymódon könnyű szerrel mintegy 60 db. csirkét és tyukot fogdostak össze, amelyeket a csendőrség elkobzott tőlük és nyomban vissza adott a falu lakosainak, akik fölszámolták a jogos tulajdonukat.

Legujabb.

Öngyilkos műépítész.

Nagyváradról távirják, hogy Korda Mór nagyvárad mérnök, ki tegnap Budapesten öngyilkosságot követett el, vagyonszülők gyermeke volt. Mint hazatulajdonosnak is nagy jövedelme, ezenkívül kintin meneteli irodája volt. Három éve vette el Hillinger Lipót nagyvárad vendéglős, a Fekete-Sas tulajdonosának gyönyörű leányát Erzsikét. Az esküvő előtt is betegeskedett már, úgy hogy esküvőjét — e miatt el kellett halasztani. Betegsége nőstülése után újra veszedelmesebb lett s egész feldulta családi boldogságát. Az asszony épen e miatt válopert indított férje ellen, aki kétségbeesett lelkiállapotban végig járta a legelőkelőbb fürdőket, de hiába három hónappal ez előtt felment Budapestre, ahol orvosi kijelentették, hogy betegsége reménytelen. Így határozta el magát az öngyilkosságra.

Hősies bur asszonyok.

Berlin, március 21. Egy Johannesburgból ideérkezett előkelő kereskedő érdekes dolgokat közölt a Lokalanzeigerrel a transzváli viszonyokról. Bloemfontein bevételével a háború még távolról sincs befejezve, még ha a férfiak elvesztették is bátorságukat, az asszonyok a fegyverletét meg nem engednék. Amikor a háború elkerülése előtt egy kerület néhány száz bur férfit kérvényt adott be Krügerhez, hogy a harcot kerülje, ugyanezeknek a buroknak a feleségei összeálltak és az elnökhöz ellenkező értelmű petíciót adtak be. Mint Cronjert, úgy Joubert tábornokot is neje kíséri. Transzvalban általánosan vezérkari főnököknek nevezik ezt az asszonyt, mert az összes haditerveket ő készíti.

Színház és irodalom.

Műsor:

Csütörtök: Hamlet.
Péntek: Gésák.

* A bolond. Rákosi Jenő és Szabados operettjének tegnap minálunk is szenzációs sikere volt. A szépszámu közönség nagy élvezettel hallgatta a szebbnél szebb áriákat és szívesen barátkozott meg a sok pikantéria után a komolyabb stílussal, mely inkább romantikus operává, mint operetté kvalifikálja „a bolondot”. Hozzájárult még, hogy a zenekar kisebb-nagyobb ingadozásaitól eltekintve, az előadás is igen jó volt. Első sorban Réti Lináról kell megemlékeznünk, ki Bimbilla szerepében tegnap még azokat is meglepte, kik ének tudásáról eddig is a legjobb véleménynyel voltak. A legnagyobb könnyűséggel győzte le a magasan fekvő énekpartie számtalan nehézségeit s üde, tömör hangjának nemes ércével igaz gyönyörűséget szerzett mind azoknak, kik barátjai a szép éneknek. A tehetséges fiatal énekesnőt minden egyes dala után zajosan megtapsolták, néhányat meg is ismételtettek. Kintin partnere volt Szentmiklóssy, dacára annak, hogy indispozíciója még mindig tart. Enekének fogyatékoságáért bőven kárpótolta a közönséget intelligens játékával és szép megjelenésével. A bolondot Kovács Sándor játszotta dicséretes mérséklettel és szép hatással. Erdei Boriska, Pálfi Mariska és Arday Vilma igen ügyesen adták a harmas testvéreket. Krémer Sándor mint sekrestyés, Szepessy Gusztáv mint korcsmáros szép sikerrel képviselték a darab humoros elemét. Ha sikerülni fog a zenekart tökéletesebbé tenni, úgy Szalkay operettje ellen semmi kifogása sem lehet a közönségnek.

* Szávay Gyula könyve Amerikáról. Nagy értékű könyv lesz az, amelyet Szávay Gyula, a kiváló poéta közread amerikai utjáról. E könyvben is meg fog nyilatkozni kétségkívül az országszerte népszerű szerző előkelő írói egyénisége. A könyvnek már a címe is olvasásra izgató: „Tul a tengeren”. Tanulmányok, karcolatok Amerikáról, élete különlegességéről és okosságáról, a tengeri utról és minden egyébről, amin az ember szeme ilyen uton megakad. Kiadja a szerző Győrött. Ara 3 korona.

Mióta hazajöttem Amerikából, — írja az illusztris szerző a fölhívásban — mást se teszek, mint arról írok és arról beszélek. Nem tudom, én unom-e meg, vagy engem unnak meg, de mindenképp célszerűnek gondolom, hogy most már rendszerbe gyűjtssem és könyvbe fűzzem emlékeim és tapasztalataim egész anyagát. Ugy adom én azt elő a könyvben — komolyat és tréfásat vegyest véve — mintha egy nagyon hosszú estlén, csendes pipaszóval a jó ismerőseimnek beszélném el utazásomat.

Lesz a könyvem vagy 300 oldal. A nyomtatás annyiba kerül, hogy az előfizetés 3 koronával épen fedezi a költséget. Ezért három koronában szabom meg a könyv árát s arra kérem az érdeklődőket, hogy ezt az összeget küldjék be mielőbb címre Győrbe. A könyv husvára jelenik meg.

Győr, 1900. március 15.

Szávay Gyula.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 22-én.

Budapest, március 22 (A „Torontái” eredeti táv.) A képviselőház mai ülése a miniszterelnök indítványa fölött való vitával telt el, amely indítvány a kvótaküldöttség megválasztására vonatkozik.

Kossuth Ferenc szólalt föl legelőször a miniszterelnök indítványa ellen, aki arra a konkluzióra jut, hogy most már az osztrák Reichsrathnak is új küldöttséget kell választania.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a Reichsrath, miként a delegáció tagjait, úgy a kvóta-bizottság tagjait is megválaszthatja volna, ha szükségesnek találta volna.

Komjáthy Béla hosszasan polemizált a miniszterelnökkel, aki rögtön megadott feleletében sorra cáfolta Komjáthy állításait.

Beszélték még Rátkay László, Polónyi Géza, Barta Ödön s miután az ellenzék névszerinti szavazást kért, elnök azt elrendelvé, s a Ház tulnyomó nagy többsége, a Kossuth-párt kivételével, elfogadta a miniszterelnök indítványát és a kvóta-küldöttség tagjait a Ház szombati ülésében fogják megválasztani.

A radnai mandátum.

Budapest, február 22 (A „Torontái” eredeti távirata.) A radnai oláhok az utolsó pillanatban felléptették Boksan Szever pénzügyi főkönyvelőt, aki a környéken népszerű ember lévén, igen heves küzdelem várható.

A transzváli háború.

Budapest, márc. 22. (A „Torontái” ered. táv.) Laurencó Marquezből jelentik: A burok a két köztársaság egyesítését tervezik, Krüger lenne az elnök és Steyn a főparancsnok.

Budapest, márc. 22. (A „Torontái” ered. táv.) Az angolok megszállták Rounvillet és Smithfieldet.

Budapest, márc. 22. (A „Torontái” ered. táv.) Bloemfonteinből jelentik: Négyezer bur a bazutó földi határ felé menekül, de valószínűleg az angolok fogságába kerülnek.

Budapesti gabonafőzede.

Budapest, 1900. március 22.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.30	7.45	80	7.80	7.95
Tiszavidéki	76	7.45	7.65	7.90	80	7.85	8.10
Pestvidéki	76	7.25	7.45	80	80	7.85	8.—
Bácskai	76	0.—	0.—	80	0.	0.—	0.—

Rezs	uj	elsőrendű	kilós		
			70-72	6.25	6.35
„	„	másodrendű	—	6.10	6.20
Árpa	„	takarmány	60-62	5.65	5.70
„	„	égetni való	62-64	5.45	5.55
„	„	sőrfőzésre való	64-66	0.—	0.—
Zab	„	—	39-41	5.35	5.45
Tengeri	ó	bánsági	—	5.25	5.45
„	„	másnemű	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Erős kínálat mellett mérsékelt vételkedv. Forgalom lanyha, az árak szilárdan tartották magukat. Kötetett: Buza 1900 áprilisra . . . 7.47—7.48
Buza 1900. szept.-re . . . 7.70—7.71
Rozs áprilisra . . . 6.30—6.31
Zab áprilisra . . . 4.91—4.92
Tengeri 1900. májusra . . . 5.29—5.30

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, 1900. március 22-én:

Hamlet

dán királyfi.

Tragédia 5 felv. Irta: Shakespeare. Fordította: Arany János.

Személyek:

Claudius, Dánia királya	—	Deéry Béla
Hamlet, az előbbi király fia, a mostaninak unokaöccse	—	Kalmár Gyula
Horáció, Hamlet barátja	—	Virágh Ferenc
Polonius, főkamrás	—	Szepessy Gusztáv
Laertes, fia	—	Krémer Sándor
Rozenkranz	udvarfiak	Sz. Nagy Imre
Güldenstern	—	Csillag Benő
Osrík, anród	—	Erdei Boriska
Merszellus	tisztek	Deák Gyula
Bernardó	—	Sz. Nagy Imre
Hamlet atyja szelleme	—	Szentmiklóssy B.
Sirásó	—	Kovács Sándor
Gertrud, Hamlet anyja	—	Bereznay Anna
Ophélie, Polonius leánya	—	Holéczy Ilona
1. színész	—	Kovács Sándor
2. színész	—	Deák Gyula
Színésznő	—	Pálfi Mariska

Kezdeté 8 órakor.

Holnap pénteken, március 23-án leszálított helyárrakkal:

Szalóczy Irén felléptével:

Gésák. (Nagy operette.)

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről

Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p.
éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.
Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGY.

35946/900. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Nagyvárad állomáson lévő felvételi épület két új szárnyának előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építmenyi ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám III. emelet 14. szám) és Kolozsvárott az üzletvezetőség pályafenntartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi március hó 27. éjféli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó.).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel állatva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a nagyvárad felvételi épület bővítésére.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe venni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi március hó 26. éjféli 12 óráig 2300 azaz kétezerháromszáz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevétel nélkül adandók fel.

Budapest, 1900. évi március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

1986. sz. 1900.

277-2.2

Pályázati hirdetmény.

720 korona évi fizetéssel Sáralfalva községében rendszeresített községi kézbesítői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűleg felszerelt folyamodvényaikat f. évi április hó 10-én hozzám adják be.

A hivatalos nyelven kívül a német és román nyelv bírása okvetlen szükséges. Perjámoson, 1900. március hó 14.

Gyertyánffy s. k.,
főszolgabíró.

2152. tkvi szám 1900.

281-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Stassik Ferenc nagybecskereki ügyvéd által képviselt nagyszabenyi földhitelezet végrehajtónak Popovits István és Popovits Danica mint Popovits Lyubomir jogutódjai. Popovits Emilia nagybecskereki lakosok végrehajtást szenvedők elleni 190 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében lévő Nagybecskerek község 612. sz. tkvben 1729/b. hrsz. a. felvett 1036. ö. i. sz. ház 255 □-öl beltelekkel 3648 kor. kikiáltási árban 1900. évi július hó 4-ik (negyedik) napjának délelőlt 10 órájára ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási árban felülígertet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási árban alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 364 kor. 80 fill. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. Ig. min. rendelet 3. §-ában jelzett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi hatóság irattárában s a városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tvszék telekkönyvi hatóságánál, 1900. évi március hó 10. éjféli.

Dr. Selymessy,
kir. tszéki bíró.

1849. tkvi szám. 1900.

278-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar jelzáloghitelbank végrehajtónak Popov Jován és Dusán karlovai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 2997 kor. 12 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben Simon József karlovai lakos 194 kor. 48 fill. és 462 kor., Bergenthal József beodrai lakos 300 kor. s jár. iránti követelésének behajtása végett is a területén

levő Karlova község határában fekvő 1687 sz. tkvben A I. 1563/17., 1563/67., 1593/45., 1613/17., 2877/c—e/245., 3280/121. és 3282/79 hrsz. a foglalt ingatlanok 1652 korona kikiáltási árban 1900. évi május hó 9-ik napján d. u. 3 órakor Karlova községében árverés alá fog bocsátani és a kikiáltási áron alul el fog adni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárnak váltás tartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előleges elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 45 nap, az utolsót 75 nap alatt, mindég az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság tkvi irattárában és Karlova község előjáróságánál megtekinthetők

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíróság tkvi hatóságánál, 1900. évi február hó 26-ik napján

Szabó,
kir. aljbíró.

Egy használt Ruszton Proctor-féle
10 es

cséplőgarnitúra,

egy Kühne-féle 13-as

sorvető,

két darab

csöves tengeri daráló,

egy kézi daráló,

külön-külön is eladó.

Cim a kiadóban.

264-10.8

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű
legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,

Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-53.43

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.

Hirdetések

felvétetnek a

„Torontál”

kiadóhivatalában.